

Lähteet

- Aardal, Bernt (toim.):* Valgdeltagelse og lokaldemokrati. Kommuneforlaget. Oslo 2002. (Aardal 2002)
- Aarseth, Espen:* Digitale maktspill. Kontroll og kommunikasjon i digitale rom. Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 53, januar 2003. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp2003/Rapport53.html>. 4.2.2003. (Aarseth 2003)
- Andenæs, Kristian; Johansen, Tom & Mathiesen, Thomas (toim.):* Maktens ansikter. Gyldendal. Oslo 1981. (Andenæs ym. 1981)
- Andersen, Magnar; Buanes, Arild & Aarsæther, Nils:* Kommunene ser på staten. En sammenlikning av det kommunale lederskaps holdninger i 1976 og i år 2000. Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 51, desember 2002. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp2002/Rapport51.html>. 4.2.2003. (Andersen ym. 2002)
- Bagge, Sverre:* Society and Politics in Snorri Sturlason's Heimskringla. University of California Press. Berkeley 1991. (Bagge 1991)
- Benum, Edgeir; Bull, Tove; Gullestad, Marianne; Moene, Karl-Ove & Smith, Eivind:* Maktutredningen til debatt – fem kommentarer. Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 1, februar 1999. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp1999/rapport1.html>. 4.2.2003. (Benum ym. 1999)
- Beretning Nr 6 1996-97.* Beretning fra Udvalget vedrørende analyse af demokrati og magt i Danmark. Nr 6 1996-97, 1. samling. Afgivet af Udvalget vedrørende analyse af demokrati og magt i Danmark. 1997. <http://147.29.40.91/DELFIN/HTML/19961/SR00006.htm>. 20.3.2003.
- Besl. O. Nr. 88 (2001-2002).* Odelstingsbeslutning nr. 88 (2001-2002) Lov om valg til fylkesting og kommunestyre (valgloven). <http://www.stortinget.no/beso/beso-200102-088.html>. 15.3.2003.
- Besl. O. Nr. 45 (2002-2003).* Odelstingsbeslutning nr. 45 (2002-03) Lov om endringer i lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til fylkesting og kommunestyre (valgloven) mv. <http://www.stortinget.no/beso/beso-200203-045.html>. 15.3.2003.
- Bet. 1997/98:KU31.* Statlig förvaltningspolitik. Konstitutionsutskottets betänkande 1997/98:KU31. <http://www.riksdagen.se/debatt/9798/utskott/KU/KU31/KU310006.ASP>. 2.5.2003.
- Bet. 1999/2000:KU13.* Kommunala demokratifrågor. Konstitutionsutskottets betänkande 1999/2000:KU13. <http://www.riksdagen.se/debatt/9900/Utskott/KU/KU13/KU13.ASP>. 15.1.2003.

Betænkning 1992. Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). Till beslutningsforslag nr. B 7. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 12. marts 1992. Folketingstidende 1991-92. Tillæg B. Bind I, s. 816.

Betænkning 1993. Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende, landsdækkende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). Till beslutningsforslag nr. B 74. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 3. juni 1993. Folketingstidende 1992-93. Tillæg B. Bind I, s. 1656–1658.

Betænkning 1997. Betænkning over I. Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende, landsdækkende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). II. Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (indførelse af regionale vejledende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). Till beslutningsforslag nr. B 2 og B 3. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 24. april 1997. Folketingstidende 1996-97. Tillæg B. Bind I, s. 756–757.

Betænkning 1998. Fordelingen af opgaver i den offentlige sektor. Betænkning I. Betænkning Nr. 1366. Opgavekommissionen. December 1998. Indenrigsministeriet. København 1998.

BSF 7/1991. Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). Nr. BSF 7. 22. oktober 1991. <http://147.29.40.91/DELFIN/HTML/19911/BA00007.htm>. 20.3.2003.

BSF 74/1993. Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende, landsdækkende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). Nr. BSF 74. 16. marts 1993. http://147.29.40.91/_SHOW_A449436302/1898&19921BA00074_LF2&0005&000039. 20.3.2003.

BSF 2/1996. Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende, landsdækkende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). Nr. BSF 2. 2. oktober 1996. http://147.29.40.91/_SHOW_A449436302/1898&19961BA00002_LF2&0005&000058. 20.3.2003.

BSF 3/1996. Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (indførelse af regionale vejledende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ). Nr. BSF 3. 2. oktober 1996. <http://147.29.40.91/DELFIN/HTML/19961/BA00003.htm>. 20.3.2003.

Bykilde, Gritt: Danske ungdommers demokratiske deltagelse. Teoksessa Ungdom og makt – konferanserapport. Makt- og demokratiutredningen 1998–2003. Rapportserien. Nr. 30, juni 2001. Makt- og demokratiutredningen. Oslo 2001, s. 56–64. (Bykilde 2001)

Böckenförde, E.-W.: Staat, Verfassung, Demokratie. 2. Aufl. Frankfurt a.M. 1992. (Böckenförde 1992)

Christensen, Dag Arne & Aars, Jacob: Teknologi og demokrati. Med norske kommuner på nett! Stein Rokkan senter for flerfaglige samfunnsstudier. Universitetsforskning i Bergen. Bergen 2002. (Christensen & Aars 2002)

- COE 2001.* Recommendation Rec(2001)19 of the Committee of Ministers to member states on the participation of citizens in local public life. Council of Europe. Committee of Ministers. 6.12.2001. http://cm.coe.int/stat/E/Public/2001/adopted_texts/recommendations/2001r19.htm. 11.3.2002.
- Dir. 1984:23.* Folkstyrelsens villkor. Kommittédirektiv 1984:23. Justitiedepartementet. 14.6.1984.
- Dir. 1984:44.* Tilläggsdirektiv till folkstyrelsekommittén. Kommittédirektiv 1984:44. Justitiedepartementet. 20.12.1984.
- Dir. 1985:36.* Utredning om maktfördelning och demokrati i Sverige. Direktiv 1985:36. Statsrådsberedningen. 27.6.1985.
- Dir. 1995:56.* Medborgarnas inflytande och delaktighet i samhällsutvecklingen. Direktiv 1995:56. Civildepartementet. 6.4.1995. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 1996:6.* Översyn av folkomröstningsinstitutet. Direktiv 1996:6. Justitiedepartementet. 1.2.1996. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 1997:87.* Utvärdering av 1998 års val. Direktiv 1997:87. Justitiedepartementet. 19.6.1997. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir 1997:101.* Utredning om folkstyret i Sverige inför 2000-talet. Direktiv 1997:101. Statsrådsberedningen. 11.9.1997. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir 1998:32.* Offentlighetsprincipen och IT samt översyn av sekretesslagen m.m. Direktiv 1998:32. Justitiedepartementet. 16.4.1998. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 1998:99.* Tilläggsdirektiv för Rådet för utvärdering av 1998 års val. Direktiv 1998:99. Justitiedepartementet. 19.11.1998. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 1998:100.* Tilläggsdirektiv till Demokratiutredningen. Direktiv 1998:100. Justitiedepartementet. 19.11.1998. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 1999:75.* Forum för Levande historia. Direktiv 1999:75. Kulturdepartementet. 30.9.1999. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 1999:98.* Åtgärder för att stärka den medborgerliga insynen och deltagandet i den kommunala demokratin. Direktiv 1999:98. Justitiedepartementet. 25.11.1999. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 2000:10.* Vissa tekniska och administrativa frågor som rör valsystemet. Direktiv 2000:10. Justitiedepartementet. 17.2.2000. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Dir. 2001:36.* Tilläggsdirektiv till kommundemokratikommittén. Direktiv 2001:36. Justitiedepartementet. 3.5.2001. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.

- Dir. 2001:75.* Tilläggsdirektiv till Kommundemokratikommittén. Direktiv 2001:75. Justitiedepartementet. 27.9.2001. <http://rixlex.riksdagen.se>. 14.2.2003.
- Ds 1990:20.* Hela Sverige ska leva: ett landsbygdsprogram för 90-talet. Glesbygdsdelegationen. Arbetsmarknadsdepartementet. Stockholm 1990.
- Ds 1991:18.* Vidga brukarinflytandet. En väg till ökad delaktighet och bättre service. Statkommunberedningen. Civildepartementet. Stockholm 1991.
- Ds 1994:45.* Självstyrelse och demokrati. Forskningens frontlinjer. Forskningsöversikt utgiven av Arbetsgruppen för forskningsfrågor. Civildepartementet. Stockholm 1994.
- Ds 1997:35.* Blom, Agneta P. & Olsson, Jan (red): Demokrati i en ny tid. Nio uppsatser om ett samhälle i förändring. Arbetsgruppen för forskningsfrågor. Regeringskansliet. Inrikesdepartementet. Stockholm 1997.
- Ds 1999:26.* Medborgarkontor i utveckling. Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 1999.
- Ds 2001:26.* Politik för folkstyrelse på 2000-talet. Remissammanställning av Demokratiutredningens slutbetänkande "En uthållig demokrati" (SOU 2000:1). Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 2001.
- Ds 2001:33.* Proceduren vid kommunala folkomröstningar. Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 2001.
- Ds 2001:34.* Ökade möjligheter till brukarinflytande. Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 2001.
- Ds 2003:54.* Vem röster och varför? – En analys av valdeltagandet i 2002 års kommunfullmäktigeval. Justitiedepartementet. http://justitie.regeringen.se/propositionermm/ds/pdf/ds2003_54.pdf. 10.4.2004.
- Eide, Martin (toim.):* Til dagsorden! Journalistikk, makt og demokrati. Gyldendal Akademisk. Oslo 2001. (Eide 2001)
- EK 24/2002 vp.* Eduskunnan kirjelmä 24/2002 vp – VNS 3/2002 vp. Valtioneuvoston selonteko kansalaisten suoran osallistumisen kehittymisestä. <http://www.eduskunta.fi>. 10.1.2003.
- Elevers og læreres IKT-kompetanse 2002.* Elevers og læreres IKT-kompetanse – en undersøkelse om elevers og læreres IKT-kompetanse og deres egen vurdering av denne. Rapport. Utdannings- og forskningsdepartementet. 2002. <http://www.datakortet.no/kuf/rapport.pdf>. 4.5.2003.
- Elklit, Jørgen; Møller, Birgit; Svensson, Palle & Togeby, Lise:* Hvem stemmer – og hvem stemmer ikke? En analyse af valgdeltagelsen i København og Århus ved kommunalbestyrelsesvalgene i 1997. Magtudredningen. Århus 2000. (Elklit ym. 2000)

En förvaltning i demokratins tjänst 2000. En förvaltning i demokratins tjänst – ett handlingsprogram. Ju00.15. Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 2000.

Erstad, Ola: Digitale veivisere for fremtidens skole. Teoksessa Ungdom og makt – konferanserapport. Makt- og demokratiutredningen 1998–2003. Rapportserien. Nr. 30, juni 2001. Makt- og demokratiutredningen. Oslo 2001, s. 41–54. (Erstad 2001)

E-röstning. E-röstning – en antologi. Arbetsgruppen för it och demokrati. Ju2002:E. Justitiedepartementet. Stockholm 2003.

Fimreite, Anne Lise; Flo, Yngve & Tranvik, Tommy: Lokalt handlingsrom og nasjonal integrasjon. Kommuneideologiske brytninger i Norge i et historisk perspektiv. Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 50, november 2002. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp2002/Rappport50.html>. 4.2.2003. (Fimreite ym. 2002)

Frølund Thomsen, Jens Peter: Magt og indflytelse. Magtudredningen. Århus 2002. (Frølund Thomsen 2002)

Fæhn, Friis Erik: Makt under ansvar. Er det vitenskapelig holdbart å avvise krav til maktutøvelsens rettmessighet? Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 42, august 2002. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp2002/Rappport42.html>. 4.2.2003. (Fæhn 2002)

Gaasemyr, J.: Organisasjonsbyråkrati og korporativisme. Universitetsforlaget. Bergen 1979. (Gaasemyr 1979)

Gallagher, M.; Laver, M. & Mair, P.: Representative Government in Western Europe. McGraw-Hill. New York 1992. (Gallagher ym. 1992)

Goul Andersen, Jørgen: Danskernes deltagelse i foreningsliv og græsrodsbevægelser, 1979–2000. Teoksessa Mikkelsen, Flemming (toim.): Bevægelser i demokrati. Foreninger og kollektive aktioner i Danmark. Magtudredningen. Århus 2002, s. 198–228. (Goul Andersen 2002)

Goul Andersen, Jørgen & Tobiasen, Mette: Politisk forbruk og politiske forbrugere. Globalisering og politik i hverdagslivet. Magtudredningen. Århus 2001. (Goul Andersen & Tobiasen 2001)

Gross, Andreas & Kaufmann, Bruno: IRI Europe Country Index on Citizenlawmaking 2002. A Report on Design and Rating of the I&R Requirements and Practices of 32 European States. <http://www.iri-Europe.org>. 4.2.2003. (Gross & Kaufmann 2002)

Habermas, Jürgen: Strukturwandel der Öffentlichkeit. Untersuchungen zu einer Kategorie der bürgerlichen Gesellschaft. 14. Auflage. Luchterhand. Darmstadt 1983. (Habermas 1983)

Hallitusohjelma 2003a. Pääministeri Anneli Jäätteenmäen hallituksen ohjelma 17.4.2003. <http://www.valtioneuvosto.fi/tiedostot/pdf/fi/36117.pdf>. 22.4.2003.

- Hallitusohjelma 2003b*. Pääministeri Matti Vanhasen hallituksen ohjelma 24.6.2003. <http://www.valtioneuvosto.fi/vn/liston>. 1.7.2003.
- Harisalo, Risto & Stenvall, Jari*: Luottamus johtamiseen ministeriöissä. Valtion keskushallinnon uudistaminen. Valtiovarainministeriö. Hallinnon kehittämisosasto. Helsinki 2001. (Harisalo & Stenvall 2001a)
- Harisalo, Risto & Stenvall, Jari*: Luottamus kansalaisyhteiskunnan peruskivenä. Valtion keskushallinnon uudistaminen. Valtiovarainministeriö. Hallinnon kehittämisosasto. Helsinki 2001. (Harisalo & Stenvall 2001b)
- Harjula, Heikki & Prättälä, Kari*: Kuntalaki – tausta ja tulkinnat. 4. uudistettu painos. Kaup-pakaari. Lakimiesliiton Kustannus. Helsinki 2001. (Harjula & Prättälä 2001)
- HaVM 10/2002 vp*. Hallintovaliokunnan mietintö 10/2002 vp – VNS 3/2002 vp. Valtioneu-voston selonteko kansalaisten suoran osallistumisen kehittymisestä. <http://www.eduskunta.fi>. 10.1.2003.
- HE 1/1998 vp*. Hallituksen esitys 1/1998 vp Eduskunnalle uudeksi Suomen Hallitusmuodoksi. <http://www.eduskunta.fi>. 10.1.2003.
- HE 198/2002 vp*. Hallituksen esitys 198/2002 vp Eduskunnalle laiksi Kainuun hallintokokei-lusta. <http://www.eduskunta.fi>. 2.5.2003.
- HE 2/2004 vp*. Hallituksen esitys 2/2004 vp Eduskunnalle Kainuun hallintokokeilusta annetun lain muuttamisesta. <http://www.eduskunta.fi>. 27.4.2004.
- Heidar, Knut & Saglie, Jo*: Hva ser med partiene? Gyldendal Akademisk. Oslo 2002. (Heidar & Saglie 2002)
- Helander, Voitto*: Paikallisyhdistys lähikuvassa. Yhteydet, rakenne ja toiminta. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto. Helsinki 2001. (Helander 2001)
- Helander, Voitto & Laaksonen, Harri*: Suomalainen kolmas sektori. Rakenteellinen erittely ja kansainvälinen vertailu. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto. Helsinki 1999. (He-lander & Laaksonen 1999)
- Hernes, Gudmund*: Makt og avmakt. Universitetsforlaget. Bergen 1975. (Hernes 1975)
- Hernes, Gudmund (toim.)*: Forhandlingsøkonomi og Blandingsadministrasjon. Universitets-forlaget. Bergen 1978. (Hernes 1978)
- Holm, Erling Dokk & Meyer, Siri (toim.)*: Varene tar makten. Gyldendal Akademisk. Oslo 2001. (Holm & Meyer 2001)
- Hveem, Helge; Heum, Per & Ruud, Audun*: Globalisering og norske selskapers etableringer i utlandet. Virkninger på maktfordelingen i Norge. Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 23, november 2000. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp2000/Rapport23.html>. 4.2.2003. (Hve-em ym. 2000)

- Innst. O. Nr. 81 (2001-2002).* Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om lov om valg til fylkesting og kommunestyre (valgloven). Nr. 81 (2001-2002). <http://odin.dep.no.23.3.2003>.
- Innst. O. Nr. 46 (2002-2003).* Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om lov om endringer i lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til fylkesting og kommunestyre (valgloven) mv. Nr. 46 (2002-2003). <http://odin.dep.no.23.3.2003>.
- Innst. S. Nr. 268 (2001-2002).* Innstilling fra kommunalkomiteen om nye oppgaver for loka-demokratiet – regional og lokalt nivå. Nr. 268 (2001-2002). <http://odin.dep.no.23.3.2003>.
- Ju2001/4387/D.* Remissvar: Betänkandet (SOU 2001:48) ”Att vara med på riktigt – demokratiutveckling i kommuner och landsting”. Ju2001/4633/K. Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 2001.
- Ju2001/4633/K.* Remissvar: Departementspromemorian Proceduren vid kommunala folkomröstningar (Ds 2001:33). Ju2001/4633/K. Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 2001.
- Ju2001/4836/K.* Remissvar: Departementspromemorian Ökade möjligheter till brukarinflytande (Ds 2001:34). Ju2001/4836/K. Regeringskansliet. Justitiedepartementet. Stockholm 2001.
- Jyränki, Antero:* Uusi perustuslakimme. Iura nova. Turku 2000. (Jyränki 2000)
- Jyränki, Antero:* Oikeusvaltio ja demokratia. Teoksessa Aarnio, Aulis & Uusitupa, Timo (toim.): Oikeusvaltio. Kauppakaari. Lakimiesliiton Kustannus. Helsinki 2002, s. 13–26. (Jyränki 2002)
- Jyränki, Antero:* Valta ja vapaus. Valtiosääntöoikeuden yleisiä kysymyksiä. Kolmas, laajennettu ja uudistettu laitos. Talentum. Helsinki 2003. (Jyränki 2003)
- Lane, J. E.; McKay D. & Newton, K.:* Political data Handbook. OECD Countries. Oxford university press. Oxford 1991. (Lane ym. 1991)
- Lindqvist, Sara & Nord, Lars:* Demokrati tar tid – Utvärdering och analys av Justitiedepartementets demokratiutvecklingsarbete 2000–2002. 2003. http://www.demokratitorget.gov.se/extra/news/?module_instance=1&id=165. 15.10.2003. (Lindqvist & Nord 2003)
- Lægreid, P. & Olsen, J. P.:* Byråkrati og Beslutninger. Universitetsforlaget. Bergen 1978. (Lægreid & Olsen 1978)
- Marcussen, Martin & Ronit, Karsten (toim.):* Internationalisering af den offentlige forvaltning i Danmark – forandring og kontinuitet. Magtudredningen. Århus 2003. (Marcussen & Ronit 2003)
- Meyer, Siri (toim.):* Avmakt. Gyldendal Akademisk. Oslo 2000. (Meyer 2000)

- Meyer, Siri & Sirnes, Thornvald (toim.):* Normalitet og identitetsmakt i Norge. Ad Notam Gyldendal. Oslo 1999. (Meyer & Sirnes 1999)
- Mikkelsen, Flemming (toim.):* Bevægelser i demokrati. Foreninger og kollektive aktioner i Danmark. Magtudredningen. Århus 2002. (Mikkelsen 2002)
- Mutanen, Anu:* Kansalaisten suoran osallistumisen ja vaikuttamisen kehittäminen. Teoksessa Miettinen, Tarmo (toim.): Kansanvalta. Joensuun yliopiston oikeustieteellisiä julkaisuja. N:o 1. Joensuun yliopisto. Joensuu 2002, s. 90–112. (Mutanen 2002)
- Möckli, Silvano:* Direkte Demokratie. Ein Vergleich der Einrichtungen und Verfahren in der Schweiz und Kalifornien, unter Berücksichtigung von Frankreich, Italien, Dänemark, Irland, Österreich, Liechtenstein und Australien. St. Galler Studien zur Politikwissenschaft. Verlag Paul Haupt. Bern 1994. (Möckli 1994)
- Nilson, Sten Sparre:* Folkeavtsemninger i Norden. Teoksessa Rasch, Bjørn Erik & Midgaard, Knut (toim.): Representativt demokrati. Spilleregler under debatt. Universitetsforlaget AS. Oslo 1994, s. 116–138. (Nilson 1994)
- Nordin, Svante:* Suveränitetsbegreppets idéhistoria. Teoksessa Nordin, Svante; Berntson, Lennart; Arvidsson, Håkan; Gustavsson, Rolf; Elvander, Nils; Skogh, Göran; Björnsson, Anders & Mellbourn, Anders: Statsmakt och suveränitet. SNS Förlag. Kristianstad 1990, s. 13–21. (Nordin 1990)
- NOU 1982:3.* Maktutredningen. Sluttrapport. Utredning i en undersøkelse satt i gang ved kongelig resolusjon av 22. september 1972. Norges offentlige utredninger 1982:3. Statsministeren. Universitetsforlaget. Oslo 1982.
- NOU 1982:30.* Høyer, Svennik; Mathise, Kjell Olav; Werner, Anita & Østbye, Helge: Rapporten om massemedier. Maktutredningen. Utredning i en undersøkelse satt i gang ved kongelig resolusjon av 22. september 1972. Norges offentlige utredninger 1982:30. Statsministeren. Universitetsforlaget. Oslo 1982.
- NOU 1997:8.* Om finansiering av kommunesektoren. Delutredning II fra Inntektssystemutvalget oppnevnt ved kongelig resolusjon av 24. februar 1995. Norges offentlige utredninger 1997:8. Kommunal- og arbeidsdepartementet. Oslo 1997.
- NOU 2000:22.* Om oppgavefordelingen mellom stat, regio og kommune. Utredning fra Oppgavefordelingsutvalget oppnevnt ved kongelig resolusjon 5. juni 1998. Norges offentlige utredninger 2000:22. Kommunal- og regionaldepartementet. Oslo 2000.
- NOU 2001:3.* Velgere, valgordning, valgte. Innstilling fra Valglovutvalget oppnevnt ved kongelig resolusjon 3. oktober 1997. Norges offentlige utredninger 2001:3. Kommunal- og regionaldepartementet. Oslo 2000.
- NOU 2001:22.* Fra bruker til borger. En strategi for nedbygging av funksjonshemmende barrierer. Utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 21. april 1999. Norges offentlige utredninger 2001:22. Sosial- og helsedepartementet. Oslo 2001.

- NOU 2003:19.* Makt og demokrati. Utredning fra en forskergruppe oppnevnt ved kongelig resolusjon 13. mars 1998. Norges offentlige utredninger 2003:19. Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Oslo 2003.
- Nørbech, Tom:* Var det så mye bedre før? – om endringer i unges og voksnes politiske engasjement. Teoksessa Ungdom og makt – konferanserapport. Makt- og demokratiutredningen 1998–2003. Rapportserien. Nr. 30, juni 2001. Makt- og demokratiutredningen. Oslo 2001, s. 17–25. (Nørbech 2001)
- Oikeusministeriö 2002.* Oikeuspolitiikan strategia ja kehitysnäkymiä vuosiksi 2003–2012. Oikeusministeriö. Helsinki 2002.
- Oikeusministeriö 2002:24.* Kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet oikeusministeriön toiminnassa. Työryhmän muistio. Toiminta ja hallinto. 2002:24. Oikeusministeriö. Helsinki 2002.
- Olsen, J. P. (toim.):* Politisk Organisering. Universitetsforlaget. Bergen 1978. (Olsen 1978)
- Olsen, J. P.:* Statsstyre og institusjonsutforming. Universitetsforlaget. Oslo 1995. (Olsen 1995)
- Paloheimo, Heikki & Wiberg, Matti:* Poliitiikan perusteet. Werner Söderström Oy. Helsinki 1997. (Paloheimo & Wiberg 1997)
- Pedersen, Thomas (toim.):* Europa for folket? EU og det danske demokrati. Magtudredningen. Århus 2002. (Pedersen 2002)
- Promemoria 2000.* En ny central valmyndighet – Riksvälsnämnden. Valtekniska Utredningen. Promemoria 2000-06-06. Regeringskansliet. Stockholm 2000.
- Prop. 1996/97:36.* Den regionala samhällsorganisationen. Regeringens proposition 1996/97:36. 26.9.1996.
<http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 4.5.2003.
- Prop. 1997/98:136.* Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst. Regeringens proposition 1997/98:136. 5.3.1998.
<http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 4.5.2003.
- Prop. 2001/02:53.* Ändringar i vallagen, m.m. Regeringens proposition 2001/02:53. 1.11.2001. <http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 15.1.2003.
- Prop. 2001/02:80.* Demokrati för det nya seklet. Regeringens proposition 2001/02:80. 17.1.2002. <http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 10.1.2003.
- Prop. 2003/04:1.* Budgetpropositionen för 2004. Förslag till statsbudget för 2004, finansplan, skattefråror och tilläggsbudget m.m. Regeringens proposition 2003/04:1. 11.9.2003. <http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 15.10.2003.

- Rasch, Bjørn Erik*: Representativt styre, flertallsdemokrati og folkeavstemninger. Teoksessa Rasch, Bjørn Erik & Midgaard, Knut (toim.): Representativt demokrati. Spilleregler under debatt. Universitetsforlaget AS. Oslo 1994, s. 69–94. (Rasch 1994)
- Rasch, Bjørn Erik & Rommetvedt, Hilmar*: Makt og demokrati i norsk parlamentsforskning. Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 2, april 1999. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp1999/rapport2.html>. 4.2.2003. (Rasch & Rommetvedt 1999)
- Ross, Alf*: Varför demokrati? 2. uppl. Stockholm 1963. (Ross 1963)
- Rothstein, Bo (toim.)*: Demokrati som dialog. Demokratirådets rapport 1995. SNS Förlag. Stockholm 1995. (Rothstein 1995)
- Rskr. 2000/01:151*. Regeringens förvaltningspolitik. Regeringens skrivelse 2000/01:151. 30.8.2001. <http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 4.5.2003.
- Rskr. 2001/02:83*. En nationell handlingsplan för de mänskliga rättigheter. Regeringens skrivelse 2001/02:83. 24.1.2002. <http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 10.4.2004.
- Rskr. 2003/04:110*. Demokratipolitik. Regeringens skrivelse 2003/04:110. 11.3.2004. <http://www.regeringen.se/propositioner/propositioner/index.htm>. 2.4.2004.
- Saraviita, Ilkka*: Perustuslaki 2000. Kommentaariteos uudesta valtiosäännöstä Suomelle. Kauppakaari Oyj. Lakimiesliiton Kustannus. Helsinki 2000. (Saraviita 2000)
- Schumpeter, Joseph A.*: Capitalism, Socialism and democracy. 3. painos. Allen & Unwin. New York 1950. (Schumpeter 1950)
- Setälä, Maija*: Demokratian arvo. Teoriat, käytännöt ja mahdollisuudet. Gaudeamus. Helsinki 2003. (Setälä 2003)
- Skirbekk, Gunnar*: Modernitetens makt og avmakt – vitskapsteoretiske perspektiv på kunnskap og makt. Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 37, februar 2002. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp2002/Rapport37.html>. 4.2.2003. (Skirbekk 2002)
- Slaatta, Tore (toim.)*: Digital makt. Informasjons- og kommunikasjonsteknologiens betydning og muligheter. Makt- og demokratiutredningen 1998–2003. Makt- og demokratiutredningen. Oslo 2002. (Slaatta 2002)
- SM 2000*. Valtion hallinnon osallisuushankkeen raportti. Sisäasiainministeriön julkaisu 9/2000. Sisäasiainministeriö. Helsinki 2000. <http://www.intermin.fi/julkaisut/osallisuus.pdf>. 20.3.2002.
- Smith, Eivind*: Norge som konstitusjonelt demokrati. Teoksessa Rasch, Bjørn Erik & Midgaard, Knut (toim.): Representativt demokrati. Spilleregler under debatt. Universitetsforlaget AS. Oslo 1994, s. 46–68. (Smith 1994)

- Smith, Eivind*: Demokratiet i konstitusjonelle bånd? Makt- og demokratiutredningens rapportserie. Rapport 20, oktober 2000. <http://www.sv.uio.no/mutr/publikasjoner/rapp2000/rapport20.html>. 4.2.2003. (Smith 2000)
- SOU 1987:6*. Folkstyrelsens villkor. Betänkande av folkstyrelsekommittén. Statens offentliga utredningar 1987:6. Justitiedepartementet. Stockholm 1987.
- SOU 1990:44*. Demokrati och makt i Sverige. Maktutredningens huvudrapport. Statens offentliga utredningar 1990:44. Statsrådsberedningen. Stockholm 1990.
- SOU 1993:21*. Ökat personval. Betänkande av Personvalskommittén. Statens offentliga utredningar 1993:21. Justitiedepartementet. Stockholm 1993.
- SOU 1995:27*. Regional framtid. Slutbetänkande av Regionberedningen. Statens offentliga utredningar 1995:27. Civildepartementet. Stockholm 1995.
- SOU 1996:129*. Den kommunala självstyrelsen och grundlagen. Betänkande av Kommittén om den kommunala självstyrelsens grundlagsskydd. Statens offentliga utredningar 1996:129. Inrikesdepartementet. Stockholm 1996.
- SOU 1996:162*. På medborgarnas villkor – en demokratisk infrastruktur. Betänkande av Demokratiutvecklingskommittén. Statens offentliga utredningar 1996:162. Inrikesdepartementet. Stockholm 1996.
- SOU 1996:177*. Egenmakt – att återerövra vardagen. Delbetänkande av Storstadskommittén. Statens offentliga utredningar 1996:177. Socialdepartementet. Stockholm 1996.
- SOU 1997:56*. Folket som rådgivare och beslutsfattare. Betänkande av Folkomröstningsutredningen. Statens offentliga utredningar 1997:56. Justitiedepartementet. Stockholm 1997.
- SOU 1998:25*. Tre städer. En storstadspolitik för hela landet. Slutbetänkande av Storstadskommittén. Statens offentliga utredningar 1998:25. Socialdepartementet. Stockholm 1998.
- SOU 1999:40*. Demokratin i den offentliga sektorns förändring – dokumentation från ett seminarium. Demokratiutredningens skrift nr 19. Statens offentliga utredningar 1999:40. Regeringskansliet. Stockholm 1999.
- SOU 1999:92*. Holmberg, Sören & Möller, Tommy (toim.): Premiär för personval. Forskningsrapporter utgivna av Rådet för utvärdering av 1998 års val. Statens offentliga utredningar 1999:92. Justitiedepartementet. Stockholm 1999.
- SOU 1999:117*. Amnå, Erik (toim.): IT i demokratins tjänst. Demokratiutredningens forskarvolym VII. Statens offentliga utredningar 1999:117. Demokratiutredningen. Stockholm 1999.

- SOU 1999:136.* Personval 1998. En utvärdering av personvalsreformen. Delbetänkande av Rådet för utvärdering av 1998 års val. Statens offentliga utredningar 1999:136. Justitiedepartementet. Stockholm 1999.
- SOU 2000:1.* En uthållig demokrati. Politik för folkstyrelse på 2000-talet. Demokratiutrednings betänkande. Statens offentliga utredningar 2000:1. Demokratiutredningen. Stockholm 2000.
- SOU 2000:81.* Valdeltagande och Europaparlamentsval. Slutbetänkande av Rådet för utvärdering av 1998 års val. Statens offentliga utredningar 2000:81. Justitiedepartementet. Stockholm 2000.
- SOU 2000:125.* Teknik och administration i valförfarandet. Betänkande av Valtekniska utredningen år 2000. Statens offentliga utredningar 2000:125. Justitiedepartementet. Stockholm 2000.
- SOU 2001:5.* Forum för Levande historia. Betänkande av Kommittén Forum för Levande Historia. Statens offentliga utredningar 2001:5. Regeringskansliet. Stockholm 2001.
- SOU 2001:48.* Att vara med på riktigt – demokratiutveckling i kommuner och landsting. Betänkande av Kommundemokratikommittén. Statens offentliga utredningar 2001:48. Regeringskansliet. Stockholm 2001.
- SOU 2001:89.* Att tänka efter före – samråd i kommuner och landsting. Betänkande av Kommundemokratikommittén. Statens offentliga utredningar 2001:89. Regeringskansliet. Stockholm 2001.
- SOU 2002:33.* Ändrad indelning? En översyn av regler för indelningsändringar. Betänkande av Kommundemokratikommittén. Statens offentliga utredningar 2002:33. Regeringskansliet. Stockholm 2002.
- St.meld. nr. 31 (2000-2001).* Kommune, fylke, stat – en bedre oppgavefordeling. Stortingsmelding nr. 31 (2000-2001). <http://odin.dep.no/krd/norsk/publ/stmeld/016051-040002/index-dok000-b-f-a.html>. 6.5.2003.
- St.meld. nr. 19 (2001-2002).* Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå. Stortingsmelding nr. 19 (2001-2002). <http://odin.dep.no/krd/norsk/publ/stmeld/016001-040008/index-dok000-b-f-a.html>. 6.5.2003.
- St.meld. nr. 39 (2001-2002).* Oppvekst- og levekår for barn og ungdom i Norge. Stortingsmelding nr. 39 (2001-2002). <http://odin.dep.no/bfd/norsk/publ/stmeld/004001-040005/index-dok000-b-f-a.html>. 6.5.2003.
- Suksi, Markku:* Bringing in the People. A Comparison of Constitutional Forms and Practices of the Referendum. Martinus Nijhoff Publishers. Dordrecht 1993. (Suksi 1993)
- Suksi, Markku:* Finlands statsrätt. En sammanställning av material och tolkningar i anslutning till Finlands grundlag. Institutet för mänskliga rättigheter vid Åbo Akademi. Åbo 2002. (Suksi 2002a)

- Suksi, Markku*: Kansanäänestys valtiollisen tason osallistumisen muotona – vertaileva katsaus Euroopan maiden valtiosääntöjen pohjalta. Teoksessa Perustuslakiuudistukseen liittyviä selvityksiä. Perustuslain seurantatyöryhmän mietinnön liite. Työryhmämietintö 2002:8. Oikeusministeriö. Helsinki 2002, s. 15–80. (Suksi 2002b)
- Sutela, Marja*: Suora kansanvalta kunnassa. Oikeusvertaileva tutkimus kansanäänestyksestä kunnan asukkaiden itsehallinnon toteuttajana. Kauppakaari Oyj. Lakimiesliiton Kustannus. Helsinki 2000. (Sutela 2000)
- Time for democracy 2002*. Time for Democracy – eight good examples. A brochure of the Swedish Government development scheme Time of Democracy. Ministry of Justice 2002.
- Togeby, Lise; Goul Andersen, Jørgen; Christiansen, Peter Munk; Beck Jørgensen, Torben & Vallgård, Signild*: Demokratiske udfordringer. Kort udgave af Magtudredningens hovedresultater. Magtudredningen. <http://www.ps.au.dk/magtudredningen>. 4.3.2004. (Togeby ym. 2003)
- Tranøy, Bent Sofus & Østerud, Øyvind (toim.)*: Den fragmenterte staten. Gyldendal Akademisk. Oslo 2001. (Tranøy & Østerud 2001)
- Tuori, Kaarlo*: Vaali- ja osallistumisoikeudet (PL 14 §). Teoksessa Hallberg, Pekka ym.: Perusoikeudet. Oikeuden perusteokset. Werner Söderström Lakitieto Oy. Helsinki 1999, s. 461–471. (Tuori 1999)
- Ungdom og makt 2001*. Ungdom og makt – konferanserapport. Makt- og demokratiutredningen 1998–2003. Rapportserien. Nr. 30, juni 2001. Makt- og demokratiutredningen. Oslo 2001.
- Vekst – i hele landet 2002*. Vekst – i hele landet. Kommunal- og regionalminister erna solbergs redegjørelse i Stortinget. Kommunal- og regionaldepartementet. Regionalpolitisk avdeling. Oslo 2002.
- Virtanen, Petri*: Karavaani kulkee ja koirat haukkuvat? Kansalaisjärjestöjen osallistuminen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Tutkimukset ja selvitykset 3/2001. Valtiovarainministeriö. Hallinnon kehittämisosasto. Helsinki 2001. http://www.vn.fi/vm/julkaisut/tutkimuksetjaselvitykset/pdf/virtanen3_2001.pdf. 11.3.2002. (Virtanen 2001)
- VNK 2001*. Informoi, neuvo, keskustele ja keskustele. Valtionhallinnon viestintä 2000-luvulla. Valtioneuvoston kanslian julkaisu 2001/5. Valtioneuvoston kanslia. Helsinki 2001. <http://www.vn.fi/vnk/suomi/julkaisut/vnkjulkaisu20015/>. 15.3.2002.
- VNp 1998*. Laadukkaat palvelut, hyvä hallinto ja vastuullinen kansalaisyhteiskunta. Hallintopolitiikan suuntalinjat. Taustamateriaalia. Valtioneuvoston periaatepäätös. Valtiovarainministeriö. Helsinki 1998.
- VNS 3/2002 vp*. Valtioneuvoston selonteko 3/2002 vp Eduskunnalle kansalaisten suoran osallistumisen kehittämisestä. <http://www.eduskunta.fi>. 10.1.2003.

- VvM 2001a. Kohti verkkovaikuttamista. Uusi tietotekniikka ja kansalaisen vaikuttamismahdollisuudet (UUTIVA) -hankkeen loppuraportti. Valtiovarainministeriön työryhmämuistioita 1/2001. Valtiovarainministeriö. Hallinnon kehittämisosasto. Helsinki 2001. <http://www.vn.fi/vm/julkaisut/tyoryhmamuistiot/pdf/tr12001.pdf> 15.3.2002.
- VvM 2001b. Kuule kansalaista -hankkeen loppuraportti. Valtiovarainministeriön työryhmämuistioita. Valtiovarainministeriö. Hallinnon kehittämisosasto. Helsinki 2001. <http://www.vn.fi/vm/julkaisut/keskushallinto/kkansalaista.pdf> 11.3.2002.
- Østerud, Øyvind: Innledning: Mot en ny maktutredning. Teoksessa Østerud, Øyvind; Engeltad, Fredrik; Meyer, Siri; Selle, Per & Skjeie, Hege: Mot en ny maktutredning. Makt- og demokratiutredningen 1998–2003. Makt- og demokratiutredningen. Oslo 1999, s. 11–18. (Østerud 1999)
- Østerud, Øyvind: Maktutredningen og det intellektuelle hegemoniet. Nytt Norsk Tidskrift 2002:1, s. 15–26. (Østerud 2002)
- Østerud, Øyvind; Engeltad, Fredrik; Meyer, Siri; Selle, Per & Skjeie, Hege: Mot en ny maktutredning. Makt- og demokratiutredningen 1998–2003. Makt- og demokratiutredningen. Oslo 1999. (Østerud ym. 1999)